

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 19-21

Podgorica, 23. decembar 2021. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović, Aida Petrović i dr Milena Popović Samardžić** razmotrio je pritužbu **građanka gospođe Tanje Knežević Perišić iz Nišića** koja je zatražila da se provjeri postupanje policijskih službenika prema građanima koji su učestvovali u određenim javnim okupljanjima i/ili su se zatekli na blokoranim saobraćajnicama i nakon razmatranja dostupne dokumentacije i obavljene rasprave, usvojio je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Građanka gospođa Tanja Knežević Perišić, tada u svojstvu predsjednice Patriotsko komitskog saveza Crne Gore i danas nezavisna odbornica u Skupštini opštine Nikšić, obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom ukazujući na slučaj svog pozivanja, 27. aprila 2021. godine, u službene prostorije Centra bezbjednosti (CB) Nikšić, radi pružanja pojašnjenja poziva na građanske i nenasilne proteste iz partijskog saopštenja a zbog najave Vlade da će sa patrijarhom Srpske pravoslavne crkve Porfirijem, sa sjedištem u Beogradu, Republika Srbija, potpisati Temeljni ugovor po kojem će ova crkva i država Srbija, postati vlasnik sakralnog blaga Crne Gore i miliona kvadratnih metara površine.
2. Kako je imenovanoj poziv upućen telefonskim putem, na zahtjev da se upozna sa nalogom tužioca obavještena je da se isti ne temelji na ovom dokumentu već na izboru policije.
3. Podnositeljka pritužbe, ovdje, Savjetu je posebno ukazala na odredbu čl. 164 ZKP, kao i na potencijalno kršenje njenih ustavnih prava iz čl. 6, 10, 24 i 47, te čl. 10 Evropske konvencije za ljudska prava i čl. 19 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, koji definišu slobodu izražavanja, govora i okupljanja.
4. U prilogu pritužbe Savjetu je dostavljena kopija Zapisnika CB Nikšić od 28.4.2021.godine.
5. Savjet je pritužbom zadužio, u svojstvu obrađivača i izvjestioca, prof. dr Dražena Cerovića.
6. Savjet je od direktora Uprave policije zatražio hitnost u postupanju i pozvao ga da informišete (1) prema koliko djece (maloljetnih osoba) je Uprava policije preduzimala ovlašćenja povodom blokade saobraćajnica u svim gradovima u znak protesta zbog najave izmjene propisa za sticanje crnogorskog državljanstva, (2) da li su sve aktivnosti Uprave policije preduzete prema djeci sprovedene u skladu sa standardima postupanja prema maloljetnim osobama i uz prisustvo roditelja i (3) da li su evidentirane primjedbe roditelja bilo koje vrste u odnosu na postupanje policijskih službenika.

7. Ni pored više urgencija, direktor Uprave policije nije odgovorio na ovo interesovanje Savjeta.
8. Iako se direktor Uprave policije nije izjasnio ni na ostale primjedbe iz pritužbe podnositeljke pritužbe, Savjet ocjenjuje da su policijski službenici pravilno i profesionalno postupali kod službenih radnji koje se odnose na evidentiranje i dokumentovanje nepropisnog zaustavljanja privatnih motornih vozila na kolovozu i sankcionisanja tog prekršaja ukoliko je zaista došlo i do ometanja redovnog odvijanja saobraćaja.
9. Savjet je uvjeren, iako ne posjeduje konkretne podatke, da je Uprava policija naložila policijskim službenicima da, fotografijom ili snimkom, dokumentuju izvršenje svakog od ovih prekršaja kako se aktivnosti ne bi isključivo svele na neposredno opažanje od strane ovlašćenog službenog lica što bi moglo da se shvati i kao, kako je to navela u pritužbi podnositeljka gospođa Knežević Perišić, sitničarenje i pritisak na učesnike javnih okupljanja.
10. Savjet preporučuje Upravi policije da je važno praviti razliku između onih građana koji su svoja motorna vozila namjerno ostavili na kolovozu zbog očešća u javnom okupljanja i/ili u cilju blokade saobraćaja, od onih građana koje su se zatekli u blokadi, odnosno koji su svoja vozila ostavili na kolovozu zato što nijesu mogli nastaviti kretanje niti se vratiti u pravcu odakle su pristigli na tu lokaciju.
11. Savjet preporučuje Uprave policije da u budućoj praksi, pored neposrednog opažanja, policijskim službenicima naloži dokumentovanje izvršenje prekršaja što je u interesu kredibiliteta i povjerenja Uprave policije i javnosti.
12. Savjet podjeća da oni građani koji su uvjereni da nijesu počinili prekršaj koji im Uprava policije stavlja na teret, i imaju način da dokažu da nijesu počinili isti, imaju mogućnost da ne prihvate odgovornost za prekršaj opisan u prekršajnom nalogu i da zatraže sudsko odlučivanje o istom u postupku u kojem će se objektivno i neutralno utvrditi postojanje odgovornosti.
13. Savjet podsjeća, u dijelu ostalih primjedbi iz pritužbe, da je odmah po prijemu ove pritužbe usvojio zaključak 14. aprila 2021. godine (isti i u prilogu) i oglasio se javnim saopštenjem a na koji se i ovdje, u nastavku, ukazuje.
14. Savjet za građansku kontrolu rada policije je utvrdio, na osnovu više poznatih slučajeva, postojanje neprofesionalne policijske prakse da se građani pozivaju u službene prostorije policije zbog prikupljanja obavještenja bez konkretizovanja razloga zbog kojeg se pozivaju. „Zbog prikupljanja obavještenja“ samo po sebi nije dovoljno konkretno i razumljivo pojašnjenje za pozivanje građana.
15. Savjet je upozorio Upravu policije da je, tim povodom, neophodno do kraja ispoštovati odredbe Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakonika o krivičnom postupku.
16. Savjet je podsjetio da Uprava policije može pozivati građane radi prikupljanja obavještenja ukoliko je to neophodno za efikasno obavljenje policijskih poslova ali da se u pozivu mora naznačiti konkretan razlog pozivanja.
17. Savjet je takođe podsjetio da se prinudno može dovesti osoba koja se nije odazvala pozivu samo ako je u pozivu bila na to i upozorena. Postojanje tog bitnog elementa je prepoznato u pozivima koji se šalju iz organizacionih jedinica Uprave policije.
18. Savjet je ukazao Upravi policije da gdje je god moguće, izbjegava pozive sa rokom odazivanja „odmah“ već treba naznačiti, uz ostalo, vrijeme i mjesto na kojem se treba odazvati. Zato je Savjet preporučio da treba ostaviti neko vrijeme dovoljno da građanin ukoliko želi konsultuje/obezbijedi advokata i samostalno dođe na razgovor a policijski službenici mogu ponuditi prevoz ukoliko je potreban, posebno ukoliko je mjesto stanovanja van gradske sredine.
19. U nastavku obrade ovog predmeta, Savjet je od Uprave policije zatražio da informiše: (1) prema koliko je građana Uprava policije preduzimala ovlašćenja povodom upotrebe baklje na javnom mjestu u 2020. godini; (2) koliko je osoba i po kojim sve osnovama,

po opštinama, procesuirano zbog i u vezi sa javnim okupljanjima u znak podrške članu Vlade Crne Gore dr Vladimiru Leposaviću; (3) koliko je osoba i po kojim sve osnovama procesuirano zbog i u vezi sa javnim okupljanjem u Nikšiću povodom obilježavanja godišnjice bitke na Košarama.

1. Međutim ni nakon više urgencija, direktor Uprave policije nije odgovorio niti pružio tražene podatke koji bi potvrdili da je Uprava policije kod svih javnih okupljanja i blokade saobraćajnica postupala nepristrasno, objektivno i profesionalno ne privilegujući bilo koju grupu ili kategoriju stanovništva.
2. Komunikacija sa direktorom Uprave policije i njegov odnos uvažavanja važnosti nadzora policije su ključni za kvalitet i blagovremenost postupanja Savjeta za građansku kontrolu rada policije ali i za povjerenje javnosti kojoj Uprava policije služi. Postupci građanske kontrole traje duže nego je to bila ranija praksa isključivo zbog razloga neodgovaranja i neizjašnjenja direktora Uprave policije na primjedne javnosti.
3. U ovoj godini Savjet primjećuje trend izostanaka izjašnjenja Uprave policije po brojnim pritužbama građana.
4. Savjet podseća da se shodno Zakonu o unutrašnjim poslovima, član 193, Ministarstvo stara o primjeni ocjena, preporuka i zaključaka Savjeta te da je Ministar unutrašnjih poslova dužan da o preduzetim mjerama i radnjama, obavijesti Savjet bez odlaganja, a najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema ocjene, preporuke ili zaključka.
5. Nakon obavještenja od Ministra, kvaliteta i sadržaja eventualno ponuđenih informacija, Savjet će insistirati na dobijanju informacija, naročito onih iz tačke 19. ovog Zaključka.

SAVJET ZA
GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Zoran Čelebić, predsjednik